

Новизна форм, актуальність проблематики, висота наукового рівня і широта географічного представництва учасників. Це все Морозівські читання. Нинішньої весни вони об'єднали педагогічну спільноту вже втретє. Про креативність Морозівських педагогічних читань знають не лише в кожному з педагогічних університетів України, а й в багатьох провідних європейських університетах, викладачі яких вважають престижним взяти участь у рамках читань в презентаційних сесіях, круглих столах, on-line-конференціях чи телемостах, в магістер-проектах та магістер-тренінгах. Цього року виявили бажання взяти участь і надіслали свої доповіді та виступи до оргкомітету аж п'ятсот дослідників. А починалось все в 2010 році.

В Національному педагогічному університеті імені М.П.Драгоманова під егідою Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України, за сприяння Інституту вищої освіти НАПН України, Українського гуманітарного університету, Відкритого міжнародного університету розвитку людини "Україна", Всеукраїнського науково-педагогічного журналу "Рідна школа", Всеукраїнського громадсько-політичного тижневика "Освіта", Історико-педагогічної асоціації НПУ імені М.П.Драгоманова було започатковано Всеукраїнські Морозівські педагогічні читання, присвячені пам'яті відомого українського науковця, педагога — доктора педагогічних наук, професора, академіка НАПН України Олексія Григоровича Мороза (1940 — 2007 рр.).

Ініціатива організації і проведення Морозівських педагогічних читань належить загальноуніверситетській кафедрі педагогіки і психології вищої школи НПУ імені М.П. Драгоманова. В основі кон-

Наталія Дем'яненко,

доктор педагогічних наук, професор, зав. кафедри педагогіки і психології вищої школи НПУ імені М.П. Драгоманова

Не проект.

так сприймає нині
Всеукраїнські Морозівські
педагогічного університету

но-виховного процесу університету; тьюторство в умовах кредитно-модульної системи навчання; міжнародні експериментальні проекти у сфері вищої освіти; інституціональна мобільність, спільне розроблення та взаємне визнання документів про освіту; інваріантні та варіативні програми навчання іноземних громадян, фандрайзинг;

освітнього процесу магістратури; реалізація професійно-педагогічного, андрагогічного і герогічного підходів у магістерських програмах другої вищої освіти; співставність змісту і термінів міжнародних програм магістерського рівня; інституціональна мобільність, спільне розроблення та взаємне визнання документів

гічних наук, професора, завідувача кафедри педагогіки і психології вищої школи Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова "Упровадження педагогічної інноватики в практику магістерської підготовки"; А.А. Марушкевич, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри педагогіки

центуальної ідеї науково-комунікативного заходу — проблеми модернізації, зміни моноделі вітчизняної вищої освіти, інтеграції національної вищої школи у світовий освітній простір. Тематичні засідання Морозівських читань проводяться кожні два роки.

I Всеукраїнські Морозівські педагогічні читання "Актуальні проблеми педагогіки вищої школи в руслі Болонського реформування" відбулися 12 — 13 лютого 2010 р. У ході Читань обговорювалися проблеми: зміни методологічних підходів до змісту навчання у вищій школі (співвідношення знанневої і компетентнісної парадигми); сучасної трансформації традиційних моделей університетської освіти; кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищому закладі освіти; контекстно-професійної моделі підготов-

ки фахівця; диверсифікації мети і профілів бакалаврату та магістратури; якості вищої освіти; проектування та інноваційних технологій у педагогічному процесі вищої школи; розвитку освітнього і наукового простору як двоєдиної мети Болонського реформування.

II Всеукраїнські Морозівські педагогічні читання "Інтернаціоналізація системи вищої освіти України" пройшли 30 — 31 березня 2012 р. за науковими напрямками: філософсько-педагогічна ідея людиноцентризму в розвитку вищої школи; освіта впродовж життя як місія вищих навчальних закладів: загальнопедагогічний, андрагогічний, геронгогічний підходи; світові тенденції трансформації і диверсифікації університету; компетентісно-контекстна організація освітнього простору вищого навчального закладу; науковий орієнтир змісту навчаль-

ризки деідеологізації освіти та загрози нівелювання національних педагогічних цінностей.

А цього року відбулися III Всеукраїнські Морозівські педагогічні читання розпочались тематичним засіданням "Магістратура в освітньому просторі університету". Серед наукових напрямів: студентоцентрованість і суб'єкт-суб'єктна взаємодія учасників педагогічного процесу як сутнісні ознаки магістратури; контекстна модель магістерської підготовки та організація квазіпрофесійної діяльності магістрантів; диверсифікація магістратури за професійним і науковим спрямуванням; розвиток і модифікація інваріантної та варіативної складових магістерських навчальних планів і програм; якість магістерської підготовки в умовах трансферно-кредитної системи навчання; упровадження педагогічної інноватики у зміст

магістерської підготовки; тьюторство як засіб інтернаціоналізації магістратури.

На пленарному засіданні були заявлені доповіді: В.П.Андрущенка, доктора філософських наук, професора, члена-кореспондента НАН України, академіка НАПН України, ректора Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова "Розвиток магістратури в контексті Педагогічної конституції Європи"; В.І.Лугового, доктора педагогічних наук, професора, академіка НАПН України, першого віце-президента НАПН України, Ж.В.Таланової, доктора педагогічних наук, доцента, старшого наукового співробітника, завідувача відділу політики та врядування у вищій освіті Інституту вищої освіти НАПН України "Забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти"; Н.М.Дем'яненко, доктора педа-

гогічного національного університету імені Тараса Шевченка "Науково-педагогічна діяльність кафедр педагогіки Київського університету: історико-педагогічна аналітика"; Л.О.Калмакової, доктора психологічних наук, професора, академіка МАНПО, завідувача лабораторії "Психолінгвістика розвитку" ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди" "Психолінгвістичні й нейролінгвістичні основи підготовки магістрів в Україні"; Т.Д.Тхоржевської, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри психології та педагогіки Київського національного лінгвістичного університету "Актуалізація демократичності магістрантів у демократичному суспільстві"; О.В.Майбороди, кандидата педагогічних наук, професора, директора Інституту відкритої освіти Університету "Україна" "Інформаційні технології у підготовці магістрів"; О.С.Коноваленко, головного редактора Всеукраїнського громадсько-політичного тижневика "Освіта" "Проекти розвитку магістратури на сторінках тижневика "Освіта".

Традиційно в ході Морозівських читань проходять презентаційні сесії. На III Читаннях було представлено 5 сесій: сесія I. Кафедри педагогіки і психології вищої школи НПУ імені М.П.Драгоманова — 15 років. Навчально-методична, виховна і наукова діяльність кафедри; сесія II. Компетентісно-контекстна підготовка в магістратурі "Педагогіка вищої школи" Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова; сесія III. Презентаційна сесія Наукової бібліотеки НПУ імені М.П.Драгоманова. Наукові й навчально-методичні публікації з проблем магістерської підготов-

ки; сесія ІV. Установи і кафедри-партнери: кафедра загальної педагогіки та андрагогіки Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка (завідувач — Бойко А.М., доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України); кафедра психології і педагогіки Київського національного лінгвістичного університету (завідувач — Бондаренко О.Ф., доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України); відділ теорії та методології гуманітарної освіти Інституту вищої освіти НАПН України (завідувач — Онкович Г.В., доктор педагогічних наук, професор); лабораторія історії педагогіки Інституту педагогіки НАПН України

а явище

освітянська громадськість
педагогічні читання Національного
імені М. П. Драгоманова

Плоцк), Німеччині (Альберт-Людвіг-Університетом, Фрайбург), Мексики (Університетом де Монтеморелос, Мехіко), педагогічні майстерні, майстер-класи: "Фасилітативна технологія позитивізуючої комунікації" (І.М.Авдеева, кандидат психологічних наук, професор проректор Севастопольського міського гуманітарного університету); "Психолінгвістика у сучасному освітньому просторі вищої школи", "Застосування проблемних методів у підготовці магістрів педагогіки вищої школи" (Л.О.Калмикова, доктор психологічних наук, професор, академік МАНПО, завідувач лабораторії "Психолінгвістика розвитку" ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"; Н.В.Харченко, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної педагогіки ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"); "Проектування педагогічних ситуацій: суб'єктність педагогічної взаємодії" (Н.Л.Акініна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки і психології вищої школи НПУ імені М.П.Драгоманова); магістер-тренінг "Моделювання контекстно-професійної підготовки фахівця" (І.М.Мельникова, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і психології вищої школи НПУ імені М.П.Драгоманова; І.М.Кравченко, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психо-

(завідувач — Дічек Н.П., доктор педагогічних наук, професор); Вища педагогічна школа імені Павла Влодковіца, м. Плоцк, Польща (ректор — З.Крушевський, доктор педагогічних наук, професор; декан педагогічного факультету — Й.Полтужицький, доктор педагогічних наук, професор, професор Варшавського університету); секція V. Наукові проекти: "Співставність змісту і термінів міжнародних програм магістерського рівня"; "Тьюторст-

во як засіб інтернаціоналізації магістратури"; "Педагогічна інноватика в практиці вищої школи.

У ході першого секційного засідання обговорювалися проблеми студентоцентрованості і суб'єкт-суб'єктної взаємодії учасників педагогічного процесу; контекстно-компетентнісної моделі магістерської підготовки та організація квазіпрофесійної діяльності магістрантів; диверсифікації магістратури за професійним і науковим спрямуванням; мо-

дифікації інваріантної та варіативної складових магістерських навчальних планів і програм; якості магістерської підготовки в умовах трансферно-кредитної системи навчання. На другій секції відбулася постановка питань впровадження педагогічної інноватики у зміст освітнього процесу магістратури; реалізації професійно-педагогічного, андрагогічного і герогогічного підходів у магістерських програмах другої вищої освіти; співставності змісту

тудіоналізації освітніх п. спільного розроблення та взаємного визнання документів магістерської підготовки; тьюторства як засобу інтернаціоналізації магістратури.

Круглі столи: "Освітня інноватика у світовій практиці підготовки магістрів" (координатор — Дем'яненко Н.М., доктор педагогічних наук, професор, зав. кафедри педагогіки і психології вищої школи НПУ імені М.П.Драгоманова; модератор — Кравченко І.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології вищої школи НПУ імені М.П.Драгоманова та "Диверсифікація мети і профілів магістерської підготовки: проблеми відбору на навчання" (координатор-модератор — Смікал В.О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології вищої школи НПУ імені М.П.Драгоманова) засвідчили актуальність і інтерес до поставлених проблем.

Серед інноваційно-комунікативних форм, впроваджених на Морозівських читаннях: телеміст та оп-ліне-конференції з вищими навчальними закладами Польщі (Варшавським університетом, Варшава; Вищою педагогічною школою імені Павла Влодковіца,

ект "Я — магістр педагогіки вищої школи" (координатори-модератори: Я.Власенко, магістрантка 8.18010021 — Педагогіка вищої школи; Г.Мацюк, магістрантка 8.18010021 — Педагогіка вищої школи).

Інтерес до актуальної наукової проблематики Морозівських читань зростає. Якщо у I Читаннях взяло участь 243 особи, то в III уже понад 500 науковців — викладачів, докторантів, аспірантів, магістрантів з України (м.м. Вінниця, Ізмаїл, Київ, Львів, Миколаїв, Мукачеве, Переяслав-Хмельницький, Полтава, Рівне, Севастополь, Харків, Херсон, Хмельницький, Черкаси, Чернівці, Чернівці) та зарубіжжя — Білорусі (м. Мінськ), Польщі (м.м. Варшава, Плоцк).

Матеріали Морозівських читань періодично оприлюднюються у науковому часописі НПУ імені М.П.Драгоманова "Історико-педагогічні студії" (див. вип. 5, К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2011; вип. 6 — 7, К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2013).

Серед наукових ідей, апробованих на Всеукраїнських Морозівських педагогічних читаннях, обґрунтованих та представлених на рівні науково-методичних розробок, навчально-методичних рекомендацій, у педагогічний процес вищих навчальних закладів України і зарубіжжя впроваджено: „диверсифіковані навчальні плани магістерської підготовки за професійним і науковим спрямуванням; модель контекстно-компетентнісної підготовки в педагогічній магістратурі; практико орієнтованої підготовки на засадах відкритого, змішаного, автономного навчання та квазіпрофесійної діяльності; інтегровані навчальні дисципліни; комплекси практичної підготовки (в єдності науково-педагогічної та виробничо-педагогічної практик), гуманітарні (студентоцентровані) та тьюторські (індивідуального супроводу професійного зростання майбутнього фахівця) технології.

